

NORGES BONDELAG

Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug
 Landbruks- og matdepartementet
 Postboks 8007 Dep
 0030 OSLO
 Norge

Vår saksbehandler
 Ole Jacob Helmen
 +47 95 83 24 33

Vår dato
 20.01.2014
 Deres dato

Vår referanse
 12/01693-2
 Deres referanse

Ny forvaltningsordning på statens grunn i Nordland og Troms. Samerettsutvalget II, NOU 2007:13

Norges Bondelag ønsker å gjøre ministeren oppmerksom på en sak som har ligget uløst lenge i departementene, og som vi ønsker at det settes fokus på fra politisk nivå i Regjeringen. Norges Bondelag avga høringsuttalelse til daværende Justis- og politidepartement 16.3. 2009 på NOU 2007:13.

Forvaltningen av statens grunn i Nordland og Troms har vært et uløst problem for landsdelen helt siden 1930 da fylkesmann Amundsen i Nordland arbeidet for samme forvaltningsordning som lenger sør i landet med statsallmenninger (fjellogen av 1920 og senere av 1975).

Høyesterett fastslår i 1991 at all opprinnelig statsgrunn i Nordland og Troms er statsallmenninger og at jordbrukere har beiterett på allmenningsrettslig grunnlag. Høgretten er imidlertid fratatt disse, med bakgrunn i en opprinnelig rettsstridig adferd fra statens side overfor bøndene.

Situasjonen i dag for disse to fylker er at staten på finurlig vis har klart å kvitte seg med jordbrukets allmenningsrettigheter på arealene, unntatt beiteretten. Statskog opptrer mao. i dag som en helt ut privat grunneier, og uten noe lovmessig krav om deling av grunneierinntekter mellom staten som grunneier og lokale folkevalgte organ slik en har for fjellstyrene i statsallmenningene i Sør- og Midt-Norge etter fjellogen av 1975.

Et sentralt punkt i Samerettsutvalget II's mandat var å utrede spørsmålet om "lokal forvaltning av grunnen og naturressursene", og herunder "vurdere om fjellova bør legges til grunn for forvaltningen". Et klart flertall (12 stk.) i utvalget går inn for følgende, jf. NOU 2007:13;

- ny forvaltningsordning for Nordland og Troms bygger på de samme prinsipper som gjelder etter fjelloven for statsallmenningene i Sør-Norge og Midt-Norge, dvs. deling av grunneierfunksjon samt inntektsfordeling mellom selvstendige

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse: Postboks 9354 Grønland 0135 OSLO	Besøksadresse: Landbrukets Hus, Schweigaardsgate 34 C 0191 OSLO	Telefon: 22 05 45 00	E-postadresse: bondelaget@bondelaget.no
Norges Bondelag Bondelagets Servicekontor AS	Org.nr.: 939678670 Org.nr.: 985063001 MVA	Bankkonto: 8101.05.12891 Bankkonto: 8101.05.91392	Internett: www.bondelaget.no

Vår dato
20.01.2014

Vår referanse
12/01693-2

- regionstyres som er valgt av kommunestyres (= lokal/regional forvaltning av jakt, fiske, jordbruksrettigheter, oppsyn etc) og grunneier.
- lovfesting av jordbrukets rettigheter etter tilsvarende prinsipper som for fjelloven for statsallmenningene i Sør- og Midt-Norge.
  - etableres utmarkstyres i inntil seks regioner innenfor Nordland og Troms, med minst 7 medlemmer hvorav reindrift og landbruk skal ha to representanter hver. For øvrig skal jakt, fiske og friluftsliv være representert. Ved inndelingen i regioner skal det tas hensyn til reindriftenes distriktsgrenser.
  - resten av grunneierfunksjonen overføres fra Statsskog til det nye grunneierorganet "Hålogalandsallmenningen" med et styre på 6, oppnevnt med 2 fra hhv. fylkestinget i Nordland og Troms samt Sametinget.

Norges Bondelag konkluderer med følgende:

Forslaget fra Samerettsutvalget II, NOU 2007:13 legges til grunn for ny forvaltningsordning for statens grunn (opprinnelig og innkjøpt) i Nordland og Troms. Dette innebærer lovmessig inntektsdeling mellom selvstendige regionstyres, som er valgt av kommunestyres, og grunneier.

Dessuten gjeninnføres landbrukets allmenningsrettigheter ved lovfesting på all statsgrunn (opprinnelig og innkjøpt) etter tilsvarende prinsipper som på statsallmenningene i Sør-Norge. Dagens praksis med betaling for utvisning av rett til hogst, seter og tilleggsjord vil dermed opphøre.

Alternativt til at grunneierfunksjonen overføres fra Statsskog til det nye grunneierorganet "Hålogalandsallmenningen", vurderes Statsskog som fortsatt grunneier etter de samme prinsipper som foreslått overfor "Hålogalandsallmenningen".

Med hilsen

Nils T. Bjørke

Per Skorge